

Datum 19. 1. 2023

AKTUÁLNÍ VÝVOJ VÁLEČNÉHO KONFLIKTU NA UKRAJINĚ

Předložený text je analytickým materiálem, popisujícím politicko-bezpečnostní a strategické souvislosti vývoje válečného konfliktu na Ukrajině. Názory, závěry, hodnocení a případná doporučení, zde vyjádřená a předpokládaná, jsou výhradními názory autora a nepředstavují postoje či stanoviska Ministerstva obrany nebo jiné vládní agentury ČR. Podklady pro analýzu vychází z veřejně dostupných zdrojů, některé informace týkající se přímo situace na Ukrajině nebo v Ruské federaci nelze ověřit z nezávislých a důvěryhodných zdrojů a není možné zcela zajistit jejich pravdivost, úplnost a objektivitu.

1. Jak by se dalo nyní zhodnotit dění na frontě / fáze konfliktu? Bude na vývoj konfliktu mít vliv případně dění kolem Bachmutu a okolí, o čemž se v poslední době snad nejvíce psalo?

Přestože není možné detailně popsat reálný stav konfliktu na bojišti, a to z mnoha zásadních důvodů, dá se říci následující: v severovýchodní části frontové linie, resp. východně od Charkova, se ukrajinské jednotky od poloviny října snaží o získání důležitých dopravních uzlů na čáře Svatove – Starobilsk a Kremmina. Prozatím však toto úsilí podle všeho nedospělo k plánovaným výsledkům.

V centrální části fronty, na území separatistických republik, usilují ruské jednotky o získání území v oblasti Bachmutu. Ruské jednotky, či spíše jednotky Vagnerovy skupiny údajně již obsadily z velké části město Soledar, severně od Bachmutu.

V jižní části frontové linie, pokračuje úsilí ruských jednotek vybudovat silné opěrné body, které pravděpodobně budou znamenat výchozí místa pro zahájení jarní ofenzivy ve snaze o znovuzískání území na pravém břehu této řeky.

V současné době však v celé délce frontové linie obě strany ztratily operační iniciativu a samotná dynamika konfliktu značně stagnuje. Důvodem je především absence těžké mechanizované techniky, zbraní a munice, která je nezbytná k vedení efektivní manévrovací operace. Především ze strany ruské armády se nyní operace v oblasti Bachmutu vede formou početně malých uskupení pozemních jednotek. Otázkou je, zda tento přístup způsobily ztráty na živé síle a technice či se jedná o záměr ve smyslu změny taktiky. Vedle toho se obě strany potýkají s nedostatečnou leteckou podporou pozemních operací., což je nezbytný předpoklad k získání území a jeho kontrole. Tento

nedostatek je vcelku logický při pohledu na předválečný stav a možnosti Ukrajinské armády, avšak značně překvapující na straně ruské.

2. Objevily se první známky toho, že by Západ mohl dodat Ukrajině západní tanky, jak by se případně tohle projevilo na dění na frontě?

Případné dodávky tanků na Ukrajinu ze strany západních zemí, hovoří se především o typu Leopard německé provenience, Abrams z USA, britské tanky Challenger, případně lehké tanky typu AMX 10 francouzské výroby, pochopitelně změni poměr sil na obou stranách. Nicméně, ať už bude počet této techniky jakýkoliv, nelze to bohužel automaticky považovat za změnu ve vývoji konfliktu ve prospěch Ukrajiny. Celkový poměr těžké techniky jde stále ve prospěch Ruska, což je sice faktor důležitý pro vedení války, ne však rozhodující. Rozhodujícím faktorem, který může zvrátit vývoj konfliktu na jednu či druhou stranu, je úroveň vycvičenosti posádek tanků, začlenění této techniky do jednotek, a především pak schopnost velení operace efektivně a koordinovaně s dalšími druhy sil zasadit tyto jednotky v bojové sestavě proti nepříteli. Čili, dodávky tanků ukrajinské armádě v určitém počtu je věc jedna; vycvičení v rámci posádek i v rámci bojového uskupení a jejich zasazení ve vhodnou chvíli na patřičném místě je pak věc druhá, a řekněme, z hlediska operačního umění, i daleko důležitější.

3. Kolik by jich Ukrajina potřebovala k úspěšnému vedení boje? Co jiného by Ukrajina potřebovala?

Ústy prezidenta Zelenského Ukrajina žádá o okamžitou dodávku minimálně 300 kusů tanků, hlavně pak by se mělo jednat, podle dosavadních příslibů, o americké tanky Abrams, německé Leopard a britské Challenger. Je však nanejvýš diskutabilní, zda by právě tento počet tanků měl tvořit protiváhu ruskému úsilí vést předpokládanou ofenzivní kampaň v jižní a centrální části frontové linie. K tomu, aby mohla ukrajinská armáda čelit případně ruské ofenzivě, a naopak úspěšně ofenzivu vést, potřebuje manévrovací jednotky vybavené tanky a obrněnými vozidly s patřičnou palebnou silou. Nicméně samotné tankové a mechanizované jednotky sami o sobě mnoho nemůžou. Má-li být veden úspěšný boj na zemi, je nutné mít dělostřeleckou, a především leteckou podporu, ideálně s ovládnutím vzdušného prostoru nad operačním územím. Kombinace takovýchto schopností se ale Ukrajině v současné době nedostává. Ovšem identický problém má i ruská strana, a proto je dosavadní vývoj konfliktu takový jaký je.

4. Co se očekává od následujících měsíců? Hovoří se o ofenzivě Ukrajiny, ale také Ruska...?

Vše nasvědčuje tomu, že se v jižní části frontové linie ruská armáda připravuje na ofenzivu, pravděpodobně s příchodem jara. Opevňovací práce a posilování pozic by nasvědčovalo tomu, že se má jednat o předpolí k následné snaze o přechod delty Dněpru a znovuzískání části území na zásadním břehu této řeky. Důvodem k vedení těchto aktivit bude pravděpodobně snaha odříznout celkový přístup Ukrajiny k Černému moři a zajistit bezpečnost na anektovaném Krymu.

V centrální části fronty, budou ruské jednotky i nadále usilovat o dobytí Bachmutu a získání celé oblasti pod svou kontrolu. Byť se nejedná o strategicky významné území a jeho zisk nebude mít zásadní vliv na vývoj konfliktu, pro Rusko má toto území značný symbolický význam. Jedná se o vstupní bránu na území separatistických republik, přímý směr na Doněck, a Rusko chce jednoznačně dokázat, že území, která považuje za integrální součást svého teritoria chce získat pod svou kontrolu za jakoukoliv cenu.

Poměrně diskutabilní je snaha Ruska o získání vojenské pomoci ze strany Běloruska. Reálná je možnost využití běloruského území a infrastruktury k vedení intervence ze severu. Velice malá je pravděpodobnost rozsáhlejšího zapojení běloruské armády přímo do bojů na Ukrajině. Důvodem je celkově slabá úroveň vojenských schopností běloruské armády k vedení operace v hloubce ukrajinského území. Jedná se hlavně o schopnosti v oblasti logistického zabezpečení a zásobování, schopnost zajistit rychlý přesun jednotek a materiálu na velké vzdálenosti, ale i schopnosti týkající se samotného zasazení sil v rozsáhlém konfliktu po boku ruských jednotek.

Pro ČTK zpracoval: plk. gšt. v zál. Ing. Zdeněk Petráš, Ph.D.